3 SKYRIUS. Aktualios temos pasirinkimas

Skyriaus struktūra

1. Tikslas ir uždaviniai
2. Rezultatai
3. Pagrindiniai taikomi IM principai
4. Sąsaja su WP2 moduliais
5. Iššūkiai
6. Pagrindimas
7. Veiklos
8. Papildomi ištekliai
9. Kokia šio etapo vertė?

1. Tikslas ir uždaviniai

Šiame skyriuje nagrinėsite, kaip tinkamai parinktos kasdienio gyvenimo temos ir paprastos problemų sprendimo užduotys gali padėti natūraliai ir įtraukiai ugdyti informatinį mąstymą (IM).

UŽDAVINIAI

- Baigę šį etapą, suaugusiųjų edukatoriai gebės:
- parinkti mokymo(si) temas pagal suaugusiųjų besimokančiųjų poreikius, interesus ir gyvenimo situacijas;
- įtraukti juos į temų parinkimą, stiprindami jų motyvaciją ir atsakomybę už mokymąsi;
- parinkti ir pagrįsti temas skirtingoms suaugusiųjų mokymosi aplinkoms, įvertindami jų aktualumą, prieinamumą ir IM taikymo galimybes;
- sukurti pasirinktos temos praktinę užduotį, atskleidžiančią tinkamus IM principus.

Co-funded by the European Union

Projektą „COMPutational Seniors“ bendrai finansuoja Europos Sąjunga. Šiame dokumente išreikštos nuomonės ir požiūriai yra autorių ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Ispanijos švietimo internacionalizavimo tarnybos (SEPIE) nuomones. Nei Europos Sąjunga, nei SEPIE nacionalinė agentūra negali būti laikomos už jas atsakingomis.

2. Rezultatai

Įgyvendinus šį etapą, tikimasi šių rezultatų:

1. Mokymo(si) temos atitinka suaugusiųjų besimokančiųjų poreikius, interesus ir gyvenimo situacijas;
2. Besimokantieji prisideda prie temų parinkimo, stiprėja jų įsitraukimas ir atsakomybė už mokymąsi;
3. Temų pasirinkimas pagrįstas jų aktualumu, prieinamumu ir galimybėmis taikyti informatinį mąstymą (IM);
4. Praktinės užduotys susieja pasirinktas temas su tinkamais IM principais pasitelkiant pažįstamus kasdienius pavyzdžius;
5. Temos atliepia įvairius mokymosi poreikius ir padeda įtraukti vyresnio amžiaus bei pažeidžiamus besimokančiuosius.

3. Pagrindiniai taikomi IM principai

Šiame skyriuje taikomi visi keturi IM principai:

- Dekompozicija
- Šablonų atpažinimas
- Abstrakcija
- Algoritminis mąstymas

4. Sąsaja su WP2 moduliais

Šis skyrius siejasi su WP2 3-iuoju moduliu „Informatinio mąstymo integravimas į suaugusiųjų švietimą“. Jame pabrėžiamas praktiškas ir prieinamas mokymasis, kuris padeda parinkti aktualias kasdienio gyvenimo temas. 4-asis modulis „Mokymo strategijos“ pabrėžia bendrųjų gebėjimų ugdymo taikant IM svarbą.

5. Iššūkiai

Dažnai pasitaikantis iššūkis – kasdienes situacijas paversti informatinio mąstymo ugdymo galimybėmis. Ne kiekviena tema tam tinka savaime. Pažvelkite į pažįstamas situacijas naujai ir paklauskite: „Kokią problemą čia reikia išspręsti?“ Kartais pakanka pakeisti požiūrį.

Kitas svarbus iššūkis – suderinti paprastumą ir gylį. Temos turi būti artimos besimokančiųjų gyvenimui ir kartu ugdyti mąstymo gebėjimus. Pradėkite nuo paprastų dalykų ir gilinkitės palaipsniui.

Kaip nutolti nuo abstrakčios teorijos? Kyla pagunda iš pradžių aiškinti, o tik vėliau praktikuotis. Tačiau žinios geriau įtvirtinamos mokantis iš realių gyvenimo situacijų.

6. Pagrindimas

Pasirinktos temos turėtų natūraliai skatinti realių problemų analizę, nuoseklią refleksiją, aktyvų dalyvavimą ir mokymosi rezultatų pritaikymą kitose situacijose.

Suaugusieji besimokantieji mokosi geriau, kai temos aktualios, pateikiamos konkrečiais pavyzdžiais ir pažįstama kalba. Įvairi jų gyvenimo patirtis gali praturtinti mokymosi procesą.

7.1. Veikla. Kasdienės istorijos

Tikslas: kasdienėse istorijose atpažinti temas, įvertinti jų tinkamumą ir pagrįsti vienos temos pasirinkimą prieš kuriant IM užduotį.
Trukmė: 25–30 min.
Dirbama poromis arba mažomis grupėmis.

1. Nustatykite galimas temas
Remkitės dalyvių istorija apie apsipirkimą, kelionę ar šeimos įsipareigojimus.
Nustatykite sunkumą ir pasiūlykite 2–3 temas.
Pavyzdžiai: apsipirkimas neviršijant biudžeto, produktų palyginimas ar maršruto planavimas.

2. Įvertinkite temas
Aktualumas: atliepia poreikį?
Vertė: naudinga kasdienybėje?
IM: kuris principas tinka?
Prieinamumas: kokios patirties ir pagalbos reikia?
Apimtis: kiek reikia laiko ir išteklių?
Įsitraukimas: dalyvių indėlis?

3. Pasirinkite ir pritaikykite
Kartu su dalyviais pasirinkite temą. Pagrįskite pasirinkimą ir numatykite, kaip ją pritaikysite dalyvių poreikiams.
Parenkite užduoties planą pagal tinkamus IM principus.
Rezultatas: pasirinkta tema, argumentai, IM principai ir trumpas užduoties planas.

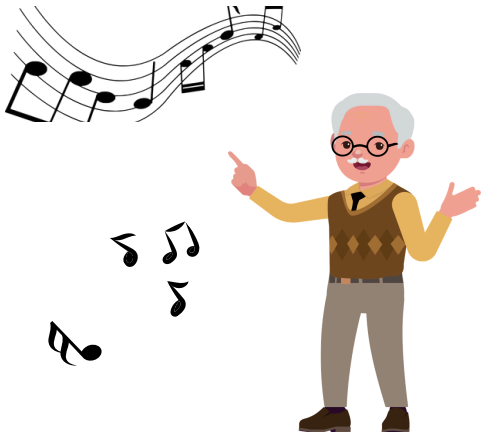
7.2. Veikla. Orkestro dirigentas

Ši veikla leidžia jums, mokymų vedėjui, praktiškai patirti, kodėl svarbu parinkti tinkamas temas planuojant mokymą, grindžiamą informatiniu mąstymu.

Pasirinkite trumpą vaizdo įrašą, kuriame rodomas orkestro dirigentas.
Įrašas turi būti aiškus ir lengvai suprantamas: tikslas – stebėti, o ne tikrinti muzikos žinias.

Žiūrėkite įrašą ir ieškokite šablonų:
dirigento gestuose;
muzikantų reakcijose į šiuos gestus;
orkestro elgsenos pokyčiuose.

- Problemos nustatymas (daugelio žmonių veiksmų derinimas)
- Dekompozicija (atskiri muzikantai ir veiksmai)
- Abstrakcija (dėmesys tik svarbiems signalams)
- Algoritminis mąstymas / nuoseklus problemų sprendimas (aiškūs gestai ir taisyklės)

7.3. Veikla. Nematoma sistema

Ši veikla padeda suprasti, kaip nematoma sistema veikia temos parinkimą. Remiantis suaugusiesiems pažįstamomis kasdienėmis situacijomis, dėmesys skiriamas abstrakcijai, šablonų atpažinimui ir nuosekliam mąstymui.

Daugelis kasdienių veiklų vyksta sklandžiai dėl jas palaikančios sistemos, nors retai apie ją susimąstome. Ši veikla kviečia tą sistemą atskleisti.

Pasirinkite pažįstamą sistemą, kuria dažnai naudojatės, pavyzdžiui:
registraciją pas gydytoją;
viešąjį transportą;
knygos skolinimąsi iš bibliotekos.

Atpažinkite trikdžius ir kliūtis
Kur sistema dažniausiai sutrinka?
Kur žmonės pasimeta arba užstringa?

Taikomi IM principai:

- Abstrakcija (dėmesys esmei)
- Šablonų atpažinimas (pasikartojimų paieška)
- Dekompozicija (skaidymas į dalis)
- Algoritminis mąstymas (nuoseklūs sprendimai)

7.4. Veikla. Refleksijos iššūkiai

Įsivaizduokite: rengiatės kitai pamokai ir norite įtraukti IM, tačiau pagalvojate:

„Ši tema pernelyg praktinė... čia nėra vietos IM.“

Trumpam stabtelėkite ir pažvelkite į savo, kaip edukatoriaus, kasdienę veiklą. Kaip planuojate praktinį užsiėmimą? Kaip parengiate medžiagą, paskirstote laiką, pateikiate instrukcijas ir vertinate? Tai ir yra jūsų gyvenimiška situacija.

Štai iššūkis jums:

Kokią problemą reikia išspręsti jūsų mokymo praktikoje?

Galbūt dalyviai dažnai neteisingai supranta instrukcijas. Gal veiklos trunka ilgiau, nei planuota. Gal vertinimas atrodo nenuoseklus ar pasikartojantis. Pamėginkite į šiuos sunkumus pažvelgti kaip į galimybę taikyti IM.

Išskaidykite vieną iš šių situacijų į žingsnius. Kas vyksta pirmiausia? Kokius sprendimus priimate? Kokie šablonai kartojasi kas savaitę? Tuomet paklauskite savęs:

„Kaip galėčiau pertvarkyti šį procesą, kad jis būtų aiškesnis, spartesnis ar veiksmingesnis?“

Taip jau taikote problemos dekompoziciją, šablonų atpažinimą ir nuoseklų sprendimų priėmimą, remdamiesi vien savo kasdiene mokymo patirtimi.

Svarbiausia įžvalga: atpažinę IM savo praktikoje, lengviau padėsite besimokantiesiems jį atrasti jų veikloje. Kartais informatinis mąstymas prasideda ne nuo pamokos plano, o nuo paties edukatoriaus mąstysenos.

8. Papildomi ištekliai

9. Kokia šio etapo vertė?

Šis etapas padeda suaugusiųjų edukatoriams parinkti ir suformuluoti temas, siejančias IM su besimokančiųjų poreikiais, interesais ir kasdiene patirtimi. Aktualios temos sudaro prasmingo, prieinamo ir praktiško mokymosi pagrindą.

Pasitelkę pažįstamas situacijas, edukatoriai padeda besimokantiesiems atpažinti jau taikomus IM elementus: šablonų atpažinimą, sprendimų priėmimą ir kasdienių problemų sprendimą.

Aktualios temos taip pat stiprina dalyvavimą ir pasitikėjimą, nes padeda susieti abstrakčias sąvokas su praktiniu taikymu.

Rinkdamiesi temas, susijusias su besimokančiųjų žiniomis, patirtimi ir jiems rūpimais klausimais, edukatoriai gali kurti įtraukias mokymosi patirtis, kurios žadina smalsumą, palaiko motyvaciją ir skatina taikyti IM kasdieniame gyvenime.

Skyriaus pabaiga